Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՅԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԱԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒՄ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գալաթա Ալի ժատրէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیه جوی وسیاسی غزیته‌در
صاحب امتیازی : اوهانس فریه
اداره‌خانه‌سی باب عالی جاده‌سنده نومرو ۴۸

ԳԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար յատուկ պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

Սեռուն կը հրատարակենք Նիւ-Ֆաուընտլենտ խիստ ցանկալի նամակ մը զոր խմբագրութեանս ղրկած է մայրաքաղաքիս ծանօթ վաճառականներէն Աղթխանեան էֆ ի զատակը որ առեւտրական գործերով Ֆրանսայի կողմերը կը գտնուի։

Այս հեռաւոր վայրին վրայ առաջին անգամն է որ այսքան մանրամասն ծանօթութիւն կը հաղորդուի եւ վստահ եմք որ յարգելի յօդուածագիրը հեշտագնեսէ ղրկել մեզ խոստացած գրութիւններու շարքը, որոնք առեւտրական ասիաւորներն կարեւոր ծառայութիւններ մատուցանելու միջոցը ունին։

ՆԱՄԱԿ ՔԱՆԱՏՍՅԷ

ԹԷՐ-ՆԷՕՎ ԿԱՄ ՆԻՒ-ՖԱՈՒՆԴԼԷՆՏ

ԲԱՐԵՐ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

(Թղթակցութիւն «Մանզումէ»ի)

ՄՕՆՐԷԱԼ, 27 դեկտ. 904

Բրիտանական լայնածաւալ կայսրութեան էն փոքր մէկ մասը կը կազմէ Թէր-Նէօվ կղզին, որ Ատլանտեան հիւսիսային կողմը Սէն-Լորանի ծոցին դուրսը կը գտնուի։ Այս կղզին Անգլիոյ էն հին գաղթականութիւնը ըլլալու առաւելութիւնը ունի. 1497ին ֆրանսայի Ժան Քապոդէ գտնուելով Terre-Neuve (Նոր Երկիր) կոչուեցաւ և վերջապէս 1583ին անգլիայի Սըր Հ. Կիլպէրդ պաշտօնապէս գրաւեցաւ։ 17 և 18երորդ դարերուն մէջ Անգլիա և Ֆրանսա երկար տարիներ կռուեցան կղզւոյն սեփականութեան և մանաւորապէս իր անգլիական ձկնարաններուն տիրանալու նպատակաւ, սակայն 1713ին Ուդրէխտի դաշնագրով Թէր-Նէով վերջնական կերպով Անգլիոյ թողուեցաւ։ Միանգամայն Ֆրանսացիք արեւմտեան եզերքը ձկնորսելու մասնաւոր առանձնաշնորհումներ ստացան, որուն հետեւանքն է որ տասնեակ մը փոքր եղած էր Franch Shore-ի (Ֆրանսական եզերք) խնդիրը, որ սակայն անցեալները Անկլօ Ֆրանսական պայմանագրին շնորհիւ փակուեցաւ։

Թէր-Նէօվի բնական ձեւը խորդ հաւասարակոն եռանկիւն մըն է։ Հիւսիսէն կ'երկարի 9օ,ա հրո անկանք հարաւէն Ռէյս և հարաւ արեւմտէն Ռէյ։ Այս եռանկեան պարունակութիւնն է 42,200 քր. մղոն որով Թէր-Նէօվ մեծութեան կողմէ կ'ըլլայ աշխարհի 12երորդ կղզին և գրեթէ Անգլիոյ հաւասար։ Իր 220 հազար բնակիչը սերտնդն են խումբ մը Անգլիացի, Սկովտացի, Իրլանտացի և Ֆրիթօն հին գաղթականներու, որոնք երկու հարիւր տարի առաջ ովկիանոսը անցնելով իրենց յանդգնութեանց արդիւնքը այս երկրին եզերքը առատաբար քաղած էն, և այնպէսի սերունդ մը առաջ բերած են որ քաջութեան, հի բասիրութեան և բարեպաշտութեան կողմանէ երեւելի եղած է։ Ասոնք կղզւոյն 3000 մղոն եզերագծին ամէն մէկ ծակն ու անկիւնը բռնած ըլլալնուն, մինչեւ մօտ տուներու անկարելի էր ծովեզերքէն 3 մղոն ներս ոտ է բնակարան մը գտնել։ Սակայն արդի հաղորդակցութեանց անհամեմատ դիւրութեանց պատճառաւ, նոր գաղթականք ծովեզերքը չեն տեղ չգտնելով աւելի ներսերը կ'երթան և միւս ներսէն ոչ նուազ կը նպաստաւորուին։ Ծովային նորանոր գծերէ զատ, վերջին տարիներս 640 մղոն տարածութեամբ երկաթուղւոյ գիծ մը լրացած է, որ գլխաւոր նաւահանգիստները բռնելով դէպի հիւսիս կ'երկարի և աւելի պիտի երկարի։ ԵՒ որուն շնորհիւ եւրոպական և ամերիկեան ձեռնարկներու ընդարձակ ասպարէզներ կը բացուին։ Կղզին մեծ մասամբ անուշակ է և վայրի տեսք մը կը ներկայացնէ։ Երկիրը ծածկուած է անտառներէ, բլուրներէ, գետակներէ և լճակներէ, բացի ծովեզերքէն 10/15 մղոն մտոյ ուր ընդարձակ և բարերեր դաշտեր կան։ Աստառները մեծ քանակութեամբ զանազան լաւատեսակ առաղներ կը պարունակեն, որոնք փայտահատին կացին ու աղոցին կ'սպասեն, նաեւ անհամար խումբերով եղջերաւորներ և ազուռներ կան մեծ առատութեամբ։ Լճակները առատ ձուկ ունին և մեծ մասամբ անուշ ջուր են։ Գետակները նեղ և ոլորտաձեւ ըլլալով երեկոյեանը թիւն արտադրելու համար լաւագոյն դիրքեր ունին։ Կան նաեւ մեծամեծ պղինձի, պողպատի, երկաթի, կապարի, գաճի (gypsum), մարմարիոնի և ածուխի հանքեր։ Մի քանի մասերուն մէջ ալ կան անկիրաքարի և բէթոլի հանքեր, որոնք սակայն դժուարամատչելի են։ Նիւֆաունտլէնի էն կարեւոր և գլխաւոր արտադրութիւնն է ձուկը, մանաւանդ ձողաձուկն ու տառեխը։ Ձկնարանները կը բաժնուին երեքի, Լապրատորի ձկնարանները, որոնք էն վտանգէն սակայն էն արդիւնաւոր և չահաբերն են։ Հոս մարդոց աւելի յանդուգները և տոկունները են որ կ'զբաղին այս գործով, և յաճախագէպ փոթորիկներու ու մառախուղներու պատճառաւ երբեմն կեանքի կորուստներ ալ կ'ունենան։ Բայց այդ գործին մէջ մանկութենէ ի վեր գտնուած ըլլալնուն երբեք հոգ չեն ըներ և միշտ անագին արդիւնքներ առաջ կը բերեն։ Եթէ կուգան առաջնութեան կարգաւ Թմբային ձկնարանները, որոնք կղզւոյն մի միայն հարաւային կողմը կը գտնուին և ուր բացի տեղացիներէ, մեծ թիւով օտարներ ալ կուգան ձողաձուկի համար։ Այս թու

չափ զօրք ղրկեն այն կողմերը, որովհետեւ այս պահուս Սախալինի մէջ գտնուած պաշտպանները Ռուսիայէն տարագրուած մարդիկ են և Քամչաթքայի արդի պահակազօրքերն ալ բնաւ կարող չեն ճարտնական յարձակման մը առկայութեան։ Ամէն պարագայի մէջ դժուարութիւնները խիստ մեծ են Ռուսիոյ համար։ Հետեւաբար նախ պէտք է առաջնակարգ և ճարտար հրամատարներ ղրկել Ծ. Ասիա։ Բեթերսպուրկի մէջ սկսած են բացէ ի բաց պախարակել Բուրոքաթքինը, որուն դանդաղկոտ ռազմագիտութենէն շատ դժգոհ են մանաւանդ անոնք՝ որոնք օր առաջ յաղթութիւն մը կը բաղձան Ռուսիոյ։ Բայց Բուրոքաթքին դեռ չի կրնար շարժիլ, որովհետեւ թուական առաւելութիւնը յաւէտ կը պակի առնոր, և քանի որ այսպէս ռուսական զէնքերը անընպատ պարագաներու մէջ կը գտնուին, ապահովաբար նոր պարտութեան մը պիտի ենթարկուին Ռուսք։

Այս պատերազմի ընթացքին մէջ քանիցս լուր առինք թէ Բունկուզներու հրամախուսքեր առաջնորդութեամբ ճաբոնցի զօրաներու երկաթուղիները կը քանդէին ռուս բանակին ետեւը, հիմակ նոյն օրինակ ձեռնարկութիւն մը սկսած են ընել Ռուս խաղախներ ճաբոնական բանակին ետեւը երկաթուղիին գիծերը քանդելով։ Երեք ռուս պահակախումբեր, հրամատարութեամբ տեղական Լէվէշանովսքիի, և Մասսու Կրուիչէվ դրօշակիրներու, այս ամսուն սկիզբները յաջողեր են Հայչէօնկի առջեւ մնասել երկաթուղիին կամարը, Նիուչուանկ-Լիաօեանկ ճամբուն վրայ։ Ընդարձակ միջոցի մը վրայ ժղուած պատերազմի մը մէջ այսպիսի դէպքեր ա՛նքան շատ կը պատահին որ յանախ անոնց խօսքը անգամ չըլլար։ մանաւանդ երբ կարելի կ'ըլլայ մէկ երկու ժամուան մէջ նորոգել եղած վնասները։ Բայց ներկայ պարագան ա՛յն պատճառաւ մանաւանդ նշանակութեան արժանի է, որովհետեւ ցոյց կուտայ թէ ռուս ձիաւորներուն մէջ երթալով կը զօրանայ արկածախնդրութեան ոգին, մանաւանդ տարբոյն ներկայ եղանակին մէջ։

Հայչէօնկ Շահոյէն 100 քիլոմէթր հարաւային կողմն է։ Հոն հասնելու համար, Ռուս պահակները պէտք է անցնին ճաբոնական ձախ կողին ետեւէն, որ Հունոյի կրթնած է, և անկէց ալ դեռին արեւմտեան կողմը պէտք է զարնեն իրենց կեդրոնէն շատ հեռանալով։ Իրաւ է որ գլխը սառած ըլլալով այսպիսի ձեռնարկութիւն մը կարելի է, բայց ցուրի պակսութիւնը, մանաւանդ ձիերուն համար, խիստ կը դժուարացնէ այսպիսի արկածախնդրութիւն մը։ Նորէն իրենց կեդրոնը դառնալու համար այդ յանդուգն խաղախները պարտաւոր են 250 քիլոմէթր կտրել, երթալ գալը հաշուելով, գործողութիւն մը՝ որ գովեստի արժանի է նկատի առնելով Մանչուրիական ձմրան արդի խստութիւնը։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԶԷՋՈՔՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուս կառավարութիւնը օտար Տէրութեանց Շրջաբերական մը ուղղելով կը գանդատի թէ Չինաստան յաճախ այս պատերազմին մէջ չէզոքութեան օրէնքին հակառակ շարժեցաւ։ Ռուսիա կը թուէ Չինաստանի զանցառութիւնները, և վախ կը յայտնէ թէ պիտի շարունակուի այս ընթացքը։ Կ'ըսէ թէ վանգաւոր կացութիւն մը կրնայ առաջ գալ այս վարմունքէն։ Եւրոպական Տէրութիւնք պատերազմին սկիզբը աշխատեցան ապահովել Չինաստանի չէզոքութիւնը, բայց այս դիմումը ապարդիւն եղած է։ Ընդհակառակն, կ'ըսէ Ռուսիա, Չինաստան գտնուող Եւրոպացիները դժուարին վիճակի մը մէջ են, և այս պատճառաւ Ռուսիա պիտի պարտաւորուի ուշադրութիւն դարձնել այն կողմը։ Ի վերջոյ նոյն Շրջաբերականին մէջ կ'ըսուի թէ Ռուսիա, նոյն իսկ Չինաստանի շահուն համար, պիտի պարտաւորուի յարգել տալ անոր չէզոքութիւնը։

ԱՂԵՐՍԱԳԻՐ ԽԱՂԱՂԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Միջազգային Խաղաղութեան Եւրոպական ընկերութիւնը որոշեց աղերսագիրներ ղրկել ռուս և ճաբոնական կառավարութեանց, խնդրելով որ բարեհաճին զինադադար մը կնքել հաշտութեան գործը դիւրացնելու համար։

*** Թոքիոյի մէջ տարածուած այն լուրը թէ Զարը Էտուարտ Թագաւորէն խնդրեր է միջնորդել, Լոնտոնի Սակարանին մէջ բարձրացուց գիները, բայց քիչ յետոյ իմացուեցաւ թէ այս լուրը սակարանական խաղ մըն է, և գիները սկսան դարձեալ իջնել։ Ճաբոնի թերթերը սակայն այս առիթէն օգտուելով կը յայտարարեն թէ հաշտութիւնը ներկայ պարագային մէջ կարելի է։ Բայց կը կասկածի Ռուսիոյ պատրաստակամութեան վրայ, և միւս կողմէ կ'ըսեն թէ Ռուսիա ամէն պարագայի մէջ պէտք է ընդունի ճաբոնական պայմանները, որոնք անհրաժեշտ են Ծ. Արեւելքի ընդհանուր խաղաղութեան համար։

ԶՕՐԱՎԱՐ ՆՕԿԻԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

Զօրավար Նոկի կը տեղեկագրէ թէ Բորթ Արթուրի յանձնումը վերջացաւ։ Ճաբոնական իշխանութեանց յանձնուած են 59 միայուն ռուբիւն, 546 թնդանօթ, որոնցմէ 54ը խոշոր, 141ը միջակ մեծութեամբ և 343ը փոքր, 82,670 թնդանօթի ռումբ, 3000 քիլօ վառօդ. 35,252 հրացան, 1920 ձի, 4 մարտանաւ, առանց Սեվաստոպոլին, որ բոլորովին ընկղմած է, 2 յածանաւ, 14 թնդանօթանաւ և թորփիլանաւած, 10 շոգենաւ, ինչպէս նաեւ 35 փոքր շոգենաւ, որոնք քիչ նորոգութենէ վերջ կրնան գործածելի ըլլալ։

ՎԵՐՋԻՆ ԱՆՇԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ ԲՈՐԹ ԱՐԹՈՒՐԻ ՄԷՋ

Բորթ Արթուրի առումէն անմիջապէս վերջ նշանակութեան արժանի է ա՛յն լուրը թէ վերջին պահուն գրժտութիւն ինկեր է Սթէօսէլի և միւս սպաներուն միջեւ։ Ցայսմէ է թէ համաձայնութիւն չկայ եղեր իրենց մէջ։ Արդէն պաշարման միջոցին ռուս գեներներ կը պատմէին թէ կարծիքի տարբերութիւններ կան Սթէօսէլի և Քոնտրաթէնքոյի միջեւ և կ'ըսէին թէ Քոնտրաթէնքօ հոգին է պահակազօրքերուն։ Միւս բարձրաստիճան հրամատարներն ալ Քոնտրաթէնքոյի հետ Սթէօսէլի հակառակեր են, որ վերջապէս չէ կրցեր իր խօսքը պահել, ա՛յն է՝ քաղաքը պաշտպանել մինչև իր վերջին մարդը։ Մոիրոով, Ֆօք, Կորպաթ-վեքի, Նիքիթին և Պէյլ զօրավարները և ծովակալ Վիրէն դատ կարծիք կը յայտնէին, իսկ Սթէօսէլ, Բոյս, Նատիէն, Քասթինքով զօրավարները, Ուխթօսօքի, Կրէկորովիչ, Բօշթիլինսքի ծովակալներն ալ դատ կարծիք։

ԾՈՎԱԿԱԼ ՏՈՒՊԱՍՈՎ ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՑ

Բարիզի Միջազգային Ճանաչաժողովին (Հըլի միջադէպին առթիւ) ռուս պատուիրակ դեր ծովակալ Տուպասով ներկայ պատերազմին հաւանական ելքին վրայ կարգ մը տեղեկութիւններ տուաւ Էֆօ ոը Բաուիի ներկայացուցիչին։ Ֆրանսացի խմբագիրը նախ հարցուց թէ ի՞նչ էր ռուս նաւատորմին իրական կացութիւնը, և թէ կա՞ ո՛ և է քանաւոր յոյս որ ծովակալ Բօժէսթվէնսքիի մարտանաւերը, օգնական նոր նաւեր ընդունելով, պիտի կարողանային նորէն ձեռք ձգել չինական ծովերուն տիրապետութիւնը։ Ծովակալը պատասխանեց թէ Ռուսիայէն Բարիզ մեկնելու պահուն պատիւը ունեցաւ Զարին ներկայացնելու նաւային ծրագիր մը, զոր Ն. Վեհափառութիւն. խոստացաւ ենթարկել նախարարաց Խորհուրդին։ Այդ ծրագրին մէջ ծովակալ Տուպասով համոզում կը յայտնէր թէ Ռուսիոյ համար անհրաժեշտ է ամբողջովին վերակազմել իր նաւատորմը, և զայս ընել անյապաղ, ո՛չ միայն օգտակարապէս գործածելով Ռուսական նաւերը այլ նաեւ օտար նաւեր գնելով։ Ռուսիա պէտք է ընէ այն զոհողութիւնները որոնք բացարձակապէս անհրաժեշտ են, եթէ կը փափաքի յաղթական ելնել Ճաբոնի դէմ յառաջիկայ պատերազմին մէջ։ Դեր ծովակալը կ'ընդունի թէ Բորթ Արթուրի անկումէն վերջ Ծ. Արեւելքի մէջ ռուսական նաւային ուժերը այլ ևս գոյութիւն չունին, և չի կարծեր որ Ծ. Արեւելքի մնացեալ մէկ քանի ռուս մարտանաւերը միանալով Բօժէսթվէնսքի նաւատորմին և այս միջոցիս պատրաստուած երրորդ նաւախումբին հետ, Ռուսիա կարենայ յուսալ յաղթական ելնել Ճաբոնական նաւատորմին վրայ։ Առնուազն քսան ամիսի պէտք կայ ռուսական գործադրելու համար իր այն ծրագիրը զոր Զարին ներկայացուցած է։

Ի վերջոյ ռուս դեր ծովակալը ըսաւ.—

«Այս պայմաններուն տակ չեմ վարանիր ըսելու թէ մենք հետզհետէ կը յառաջանանք դէպի հաշտութիւն մօտաւոր ապագայի մէջ։ Պիտի պարտաւորուինք Թողուլ Բորթ Արթուրը և Մանչուրիոյ երկիրները, զորս հիմակ արդէն բռնած են Միքատոյին զօրքերը։ Մենք ալ պիտի աշխատինք այդ հաշտութեան համար, բայց առժամանակայ հաշտութիւն մը կրնայ ըլլալ։ Ռուսիա իրեն համար պիտի ստեղծէ հզօր և անպարտելի նաւատորմիղ մը։ Ցետոյ երբ այդ ծրագիրը ի գլուխ ելնէ, երկրորդ խաղ մըն ալ պիտի խաղանք Ճաբոնի հետ, բայց այս անգամ ալ բախտի թուղթը մեր ձեռքը պիտի մնայ։»

Ճաբոնցի դիւանագէտ մը այս խօսակցութիւնը կարդալով, ըսաւ.—

«Տարակոյս չկայ որ ծովակալ Տուպասովի յայտարարութիւնները խիստ կարեւոր են. բայց իմ մասիս, ես չեմ հաւատար որ պատերազմը շուտով վերջանայ։ Ամբողջ աշխարհ գիտէ թէ մենք շատ կը ցաւինք տեղի ունեցած այս ահաւոր արիւնհեղութեան վրայ, և շատ ուրախ պիտի ըլլանք եթէ դադրի այս Պատերազմը։ Բայց պէտք է յիշել թէ ի՞նչ որ ըրինք, ի՞նչ որ կ'ընենք, և ի՞նչ որ պիտի ընենք ինքնապաշտպանութեան համար է։ Պատերազմը ուրիշ նպատակի համար չէր, և հաշտութիւնը ա՛յն ատեն միայն պիտի կնքուի երբ այդ նպատակին հասնինք։ Ճաբոն իրաւունք ունի գոյութեան, և այդ իրաւունքը պիտի ապահովագրուի։ Կը կռուինք և պիտի կռուինք տեւական խաղաղութիւնը ապահովելու համար։»

«Իսկ գալով այն կարծիքին թէ Ռուսիա երկարատեւ պատերազմով մը պիտի յաղթի վերջապէս ընկճել Ճաբոնը, այդ գաղափարին ծառայող մարդիկ պէտք չէ մոռնան թէ Ճաբոն 46 միլիոն բնակիչ ունի, և թէ Ճաբոնական ազգին յաղթելու համար, հարկ պիտի ըլլայ բնաջինջ ընել զայն։ Աւելորդ է խօսիլ սա՛ կամ նա՛ պայմաններուն վրայ, որոնց համեմատ Ճաբոն պիտի յօժարի հաշտութիւն կնքել, որովհետեւ այդ պայմանները անհրաժեշտաբար պիտի ներշնչուին մի միայն ինքնապաշտպանութեան սկիզբներէն, և ոչ թէ փառաբերութեան ոգիով նոր երկիր ստանալու համար։ Այսու հանդերձ, հաւանական չէ որ Ճաբոնցիք Բորթ Արթուրէն դուրս ելնելու հաւանին, երկու անգամ զայն գրաւելէն վերջ, մարդկային կեանքի և դրամի ահագին զոհողութիւններ ընելով։»

ՔՈՒՐՕԲԱԹՔԻՆ

Զրոյց կը շրջի թէ երբ զօրավար Քուրոքաթքին ետ կանչուի իրեն պիտի յաջորդէ Բիէվի զօրաքանակին հրամատար զօրավար Սուխոմլինով։

ՃԱԲՈՆԱԿԱՆ ԱՊՍՊՐԱՆՔ

Ճաբոնական կառավարութիւնը Սկովոիոյ կուսի գործարաններուն ապպրեց մեծաքանակ վրաններ։ Արդէն ասկէց առաջ ապպրանքներ ըրած էր, և ասկէց կը հետեւցուի թէ Ճաբոնական կառավարութիւնը որոշած է պատերազմը շարունակել ամբողջ այս տարի ալ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԲԱՆԱԿԻՆ ԵՒ ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՆ ՎՐԱՑ.—Մը. Պալֆուր երէկ ճաշ մը խօսեցաւ Կլասկոյի մէջ։ Վարչապետը մասնաւորապէս՝ բանակին և նաւատորմին համար կառավարութեան մատուցած ծառայութիւնները չեչեցելով, բաւ թէ կառավարութիւնը պատրաստեան զինուորական ոճ խնդրովը զբաղեցաւ։ Խնդիրն Անգլիոյ պաշտպանութեան համար չէ։ Կանոնաւոր սակաւաթիւ բանակ մը նաւատորմին զօրաց հետ միակեալ բաւական է Անգլիոյ պաշտպանութեան համար։ Բուն խնդիրն ուրիշ տեղ է։ Հա՛ն ուր հաւանական է զինուորական մեծ աշխատութեան մը հետ կռիւ մը առնել։ Խնդիրն Աֆղանիստանի պաշտպանութիւն է։ Պատերազմական նախարարին կողմէ ներմուծուած փոփոխումներով Անգլիա պիտի կրնայ Հնդկաստանի հիւսիս. արեւմտեան սահմանագլխին վրայ պէտք ունենալիք ոճ և կռիւ մը մէջ ազդութեամբ գործել։ Հնդկաստանի մէջ Բրէնէրի հոր ձեռքով գործադրուած զինուորական վերակազմութեամբ շատ բարձրացաւ հնդկական բանակին կարողութիւնն իրրեւ ցամաքային բանակ և այս՝ առանց աւելցընելու բանակին թիւը։

Թնդանօթաձիգ գունդերուն նոր զէնքերը մեծ շրջանայցութեամբ ընտրուեցան։ Անգլիոյ բանակը 2 տարիէն բոլորովին նոր թնդանօթներով պիտի սպառազինուի և արդէն իսկ տերութեանց մեծ մասն այսպէս ըրած են։ Թնդանօթն ուրիշ բանակէ մը աւելի լաւ է։

Անգլիա թնդանօթի ընտրութեան առթիւ չուզեց Եւրոպականին հետեւիլ, անսալով անոնց խորհուրդին որոնք Հարաւ Ափրիկեան պատերազմին մէջ մեծ ուշադրութեամբ հետեւած էին հրետանիներու արդիւնքին։ Անգլիոյ բանակը մտադիր է շատ ազդեցիկ թընդանօթ մը ընդունիլ։ Ճիշտ այն տրամաբանութիւն զոր ունին հեծեալ հրետաւորներու թնդանօթները։ Շատ հետաքրքրական պիտի ըլլայ տեսնել թէ արդեօք օտար բանակներն ալ պիտի հետեւին այս օրինակին։

Նաւատորմին բարենորոգմանց արդիւնքն ալ սա եղաւ որ անգլ. նաւատորմին կռուելու ոյժը, օտար տէրութեան մը հետ կռիւ մը առնելու համար 24 ժամուան մէջ եռապատիկը պիտի ըլլայ։ Խաղաղութիւնը պահպանելու համար կառավարութեան ձեռք բերած յաջողութիւններն աւելի մեծ եղան։ Իրաւաբարական դաշնագիրներ կնքելու մասին Անգլիա առաջնութիւն ունեցաւ։ Այսուհանդերձ դաշնագիրներու արժէքը մինչեւ մէկ աստիճան է։ Իսկ այն տերութիւններն որ վիճի առարկայ եղող ցամաքային կամ գետային սահմանի մը խնդիրը այս միջոցով կարգադրեցին, խաղաղասիրութեամբ աւելի շուտ հասան իրենց նպատակին քան միւս տերութիւնները պատերազմով։ Լորտ Լէնսդաուն մեծ դեր ունեցաւ այս խնդրոյն մէջ։ Խաղաղութեան վտանգն այժմ Եւրոպայէ դուրս այն տեղերուն մէջ կը գտնուի ուր քաղաքակրթութիւնն այնչափ զարգացած չէ, եւ քաղաքակիրթ մեծ տերութիւնք հոն իշխողութիւն ձեռք բեր՝լու համար պայքար կը մղեն իրարու հետ։ Եթէ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի մէջեւ կնքուած դաշնագրին պէս դաշնագիրներ կնքուին նաեւ եւրոպական ամէն տերութեանց միջեւ, պատերազմի հաւանականութիւնը կրնայ անհետանալ։

ՍԻՎԹՕՆԻ ԳՈՐԾԸ.— Պ. Պուքար, մէկ վկայի մը յայտարարութիւնը լսեց, Ցետոյ Քրէտի Լիոնէի մէջ Պ. Սիվթօնի ունեցած թուղթերը աչքէ անցուց. որոնք առիի օր գրաւուած էին։ Միւս կողմէ Սիվթօնի գործին վերաբերեալ գատակնռ թուղթերն ալ կը դասակարգուին։

— «Ժուրնալ»ի մէկ խմբագիրը երկար տեսակցութիւն մը ունեցած է տէր և տիկին Մէնարի, ու սպասուի՝ Աննա Սրիլմաքէրի հետ։ Տիկին Մէնար ըսաւ թէ իր անկողնին վրայ ընկղմած յոգնութիւն կ'առնէր՝ առիի օրուան յուզումներէն բացատրութիւններուն պատճառաւ։ երբ մայրը ներս մտնելով իմացուցած էր թէ մահուինը անձնասպան պիտի ըլլար գայթակղութենէ վախնալուն, և թէ ամէն պատասխանութիւն տեսած էր։ Սպասուին, ապահովցուցած էր թէ ինք գայթակղութիւն չպիտի յարուցանէր։ Ասոր վրայ՝ Պ. Մէնար առաջարկած էր երթալ հանդարտեցնել իր անները՝ Պ. Սիվթօնը։ Տիկին Սիվթօն մերժած էր, իր ամուսնոյն մտադրութեան հաւատ չընծայելով։

— Տիկին Սիվթօն, իր փաստաբանին միջոցաւ հրաւէր մը ուղղեց «Մուչուալ Լայֆ» Ընկերութեան, վճարելու համար 150,000 ֆրանքի գումարը, իր ամուսնոյն ինքնասպանութեան։ Տիկին Սիվթօնի նպատակն է դատ բանալու գրգռել, որպէս զի հրապարակաւ բացատրութիւններ տայ ամուսնոյն մահուան վրայ։ Ընկերութեան անօրէնը խմբագրի մը յայտարարեց թէ ոստիկանական քննութեան աւարտումէն յետոյ միայն կարելի պիտի ըլլայ վճարել։

ԼԷՅՈՐԼՏ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՃԱՌՈՆԱԿԱՆ ԶԱԼԱՏԻՆ չինութիւնը աւարտեցաւ, և թագաւորը հոն գնաց բնակիլ։ Կառուցուած է Լէյքէնի արքունի դրաստանին մէջ, և կը չինուէր չորս տարիէ ի վեր։ 1900ի Բարիզեան Արուեստահանդէսը պրտած պահուն, թագաւորը տեսաւ «Ճարոնական Աշտարակը», եւ փափաքեցաւ անոր նմանը չինել տալ։ Մ. Մարսէլ Ֆրանսացի ճարտարապետը չինեց, իբր հինգ միլիոն ֆր. ծախքով։ Հարազատ ճարոնական ոճով է։ Քանի մը թեւերու բաժնուած է, որոց իւրաքանչիւրը կը պարունակէ շատ նրբաքանդակուած ու նկարուած վեցեակ մը սրահներ։ Կահ կարասին, զարդարանքները, քանդակները, նկարները, վարագոյրներն ու ձեղունը Թոքիոյի մէջ իսկ գործուեցան ճարոնցի լաւագոյն արուեստագէտներու ձեռքով։ Գլխաւոր սրահը կամ ընդունելութեան սրահը կարծես ճարոնական թանգարան մըն է, այնքան հարուստ է ճարոնական արուեստի արտադրութիւններով և զարդարուած է գեղեցիկ պատկերներով որոնք ճարոնական կեանքին զանազան դրուագները կը ներկայացնեն։ Երկու հազար ելեկտրական լոյսերով լուսաւորուած է պալատը, ուր Լէյորլտ թագաւոր պիտի ընդունի և մեծարէ Պարսից Վեհ. Շահը, որ իր հիւրը պիտի ըլլայ առաջիկայ ամառ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ
(1904 3 Յունվար Բշ.)

ՑՈՐԵՆ

Ձերմակ Առաջին օրան	37-37½	փարա
» երկրորդ »	36-36½	»
Մախլուտ »	33-34	»
Զավտարը »	32	»
Սէրթ առաջին, օրան	34 —34½	փր.
» միջին տեսակ	31½-33	»

Այսօր ժամանեց 23 վագոն ցորեն Ա. նատոլ։

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քրմա Ա. պարկը	71-72	ղ.
» » Բ. »	68-70	»

ԹԵՓ

Օրան 19 փարա։

ԳԱՐԻ

Բէօստէնեմ	11¾—12	ղրշ. գրիւը
Մերսին և Ռումելի	10¾—11	»

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՔՈՆՊԵԱՆ ԴԱՀԼԻՃԻՆ ԱՆԿՈՒՄԸ

ԲԱՐԻԶ, Յնվ. 14.—Երէկ, երեսփ. ժողովին մէջ, Մ. Լ'Օբրդ. Մ. Տէշանէլէ առաջ խօսք առնելով, յայտարարեց թէ Քոնպեան Դահլիճին մեկնումը անհրաժեշտ դարձած էր։ Սրեսփ. ժողովը այսօր շարունակեց ընդհ. քաղաքականութեան վրայ հարցապնդմանց վիճաբանութիւնը, և Մ. Քոնպ պաշտպանեց իր քաղաքականութիւնը։ Նիստը շատ աղմկալի եղաւ։ Ժողովը 277ի դէմ 291 քուէով մերժեց պարզ օրակարգը զոր չէր ընդունած վարչապետը, և 281ի դէմ 239 քուէով ընդունեց Մ. Պիէնվընիւ-Մարդէնի առաջարկած օրակարգին առաջնութիւնը, որ կը հաւանէր կառավարութեան յայտարարութեանց և քաղաքական հիմնագրին, և կը մերժէր ոչ է յաւելում։

ԲՐԻԶ.— Երեսփ. ժողովին մէջ, Մ. Պիէնվընիւ Մարդէնի առաջարկած օրակարգին առաջին մասը, որ կը պարունակէ սա բառերը «Երեսփ. ժողովը հաւանելով այն...» ընդունեցաւ 281ի դէմ 287 քուէով, իսկ երկրորդ մասը, որ սա բառերը կը կրէր. «Կառավարութեան քաղ. հրամանագիրն ևն.», ընդունուեցաւ 55ի դէմ 380 քուէով։ Երրորդ մասը ընդունուեցաւ ձեռամբարձ։ Մ. Պիէնվընիւ-Մարդէնի օրակարգին ամբ դ ջ ութիւնը քուէարկուեցաւ 279ի դէմ 289 քուէով։ Արդիւնքը ձախակողմէն ընդունուեցաւ ծափահարութեամբ։

ԲԱՐԻԶ, 15 (իրիկուն).— Երեսփ. ժող վրայ արտաքին սրահներուն մէջ կ'ըսուի թէ ինչ որ ալ լլլ՚ վերոյիշեալ օրակարգին քուէարկման արդիւնքը։ Դահլիճը ամբողջ պիտի հրաժարի։

ԲԱՐԻԶ.— Թէեւ Մ. Քոնպ որոշած է իշխանութիւնը թողուլ, սակայն կը բաղձայ նախապէս իր բարեկամներուն հետ խորհրդակցիլ կացութեան և իր հրաժարման հետեւանքներուն վրայ։ Կը կարծէ թէ իր մեկնումը առ այժմ պիտի դիւրացնէ իր յաջորդին՝ իր քաղաքական հիմնագրին իրականացումը։ Մնաց որ Մ. Լուպէ Մոնթէլիմար կը մեկնի իր մօրը քով, որ ծանր հիւանդ է։ Մ. Գրիսն յորդորեց Մ. Քոնպը—բայց առանց յաջողութեան—որ իշխանութեան վրայ մնայ։ Նախարարական տագնապը բացուած է արդէն։ Մ. Մ. Ռուվիէի, Պրիսոնի և Բուանքաէի ընտրելիութիւնը իրրեւ վարչապետ, այժմէն առաջ կը քննուի։ Հաւանական է որ Մ. Մ. Տելքասէ և Պերթօ պահեն իրենց պաշտօնները։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԻԳ, 14.—Զարը Ալեքսանդր Գ. Զարին լուսանկարը և Ս. Անդրէասի պատուանշանը տուաւ Սէրկէյ Մեծ-Դուքսին, որ Մոսկուայի կուսակալ եղեալն է հրաժարած էր։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԻԳ.— Զօր. Քուրոքաթքին կը հեռագրէ Զարին թէ ոչ է տեղեկագիր չէ հասած իրեն անցեալ գիշեր, Թշնամին հետ ընդհարումներուն վրայ։

ԲԱՐԻԶ.— Երեսփ. ժողովոյ վերջին նստի մէջ, իր ձեռք բերած վրաստանեան օրակարգին հակառակ Մ. Քոնպի Դահլիճը որոշեց հրաժարիլ։

ԲԱՐԻԶ.— Մ. Լուպէի մայրը՝ Տիկին Լուպէ՝ Մարանի մէջ մեռաւ կարճատեւ հիւանդութենէ մը վերջ։ 95 տարեկան էր։ Մ. Լուպէ այս իրիկուն Մարսան մեկնեցաւ իր մօրը յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուելու համար։ Սամսոյ. 18ին Բարիզ պիտի դառնայ։

— Նախարարական տագնապին լուծումը յետաձգուեցաւ։ Մ. Լուպէի մենկման պատճառաւ։ Մ. Լուպէ Բարիզ վերադառնալուն, զանազան պետական անձնաւորութեանց հետ պիտի խորհրդակցի, նոր դահլիճ մը կազմելու համար։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՆՈՐ ՏԱՐԻՈՅ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀՕՐ

Ամանորի առթիւ Ս. Պատրիարք Հայրը Բերա իր բնակարանին մէջ կիր. որ ընդունեց նաեւ բազմաթիւ չնորհաւորական քառթեր, այցելութիւններ և հեռագիրներ։ Շնորհաւորական քառթեր ղրկած են. Դատական գործոց Նախարար Բարձր. Ապտիւրրահման փաշա, Ներքին գործոց Նախարար Մէհմտուհ փաշա, Կրթական Նախարար Հալիմ փաշա, Պետական Խորհրդոյ անդամ Նազիֆ պէյ, Բազաքապետ Բրտվան փաշա, Հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Զիհնի փաշա, Անտառաց, հանքաց և երկրագործական Նախարար Սէլիմ Մէլհամէ փաշա, հեռագրական և թղթատարական վերատեսուչ Հիւսէյին Հաթիպ պէյ, ոչխարամ

մինչեւ տասոյս 2ը, մինչդեռ անցեալ շաբթու 61 դէպք պատահած էին։

ՎԻԵՆՆԱ.— Զարը յայտարարութիւն մը ուղղեց ռուս բանակին եւ նաւատորմին որուն գլխաւոր մասերն են.—«Բորթ Արթուր թշնամին ձեռքն անցաւ։ Պայքարը տեւեց 11 ամիս եւ Բորթ Արթուրի պաշտպանութիւնը 7 ամիս։ Պահապան զօրքին համար փառաւոր գործ մը եղաւ այս պաշտպանութիւնը, որովհետեւ կատարելապէս կարուած էր ո՛ և է հարձակումներէ, անօգնական մնացած էր, բայց անիկա աւ բոլոր բաներուն տակաց անտարաուշ, հսկաբերց զրկումներուն և բարոյական տանջանքներուն կատարի պաշարումի մը, որ ոչ կեանք և ոչ արիւն խնայեց։ Ափ մը Ռուսեր հանդուրժեցին թշնամին տակալի եւ յարաժամ յարձակումներուն, միշտ յուսալով որ պիտի ազատին ի վերջոյ։ Համայն Ռուսիա դիտեց Բորթ Արթուրի պաշտպաններուն հերոսական աշխատանքները, եւ բոլոր աշխարհ խոնարհեցաւ պաշարեալներուն հերոսական զդացումներուն առջեւ։ Անոնք 10,000 վերադ հեռու էին մեր ուժերու խարիսխէն, և քաջ ու զօրաւոր թշնամի մը առջեւ կը գտնուէին։ Վստահ ենք թէ յաղթութիւնը շուտով պիտի գայ, զի Ռուսիա զօրաւոր է, և երբեք չպիտի վհատի։

Զարը ապա կը խնդրէ Աստուծմէ օրհնել բանակն ու նաւատորմը, որպէս զի անոնք կարենան զգեստել թշնամին՝ ի պատիւ և ի փառս Ռուսիոյ։

ԲԵՌԼԻՆՍԳՈՒՐԻԳ.— Կ'ըսուի թէ իշխան Սվիագոթոլը Միրսքի կովկասի կառավարիչ պիտի անուանուի։

— Սեւ Ծովու նահանգին կառավարիչ Զօր. Վոլքով զինուորական հրամատար անուանուեցաւ Մոսկուա քաղաքին։ Մոսկուայի ոստիկանապետ Զօր. Թրեքով Զօր. Քուրոքաթքինի տրամադրութեան ներքեւ դրուեցաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Տայլիէ կը հեռագրուի թէ ճաբոնցիք Բորթ Արթուրի շրջիջ 64 նոր ականներ երեւան հանած եւ քանդած են։ Ակիկ գաս, նաւահանգստային արեւմտեան աւազանին մէջ գտած են ռուսական ընկղմած թորփիլանաւ մը։ Ճաբոնցիք 20,000 պահակազօրք միայն պիտի թողուն Բորթ Արթուրի մէջ։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԻԳ.— Բովանդակ ռուսական թերթերը յօդուածներ կը հրատարակեն Նիքոլա կայսեր 100 միլիոն ռուպլ նուէրին վրայ, զոր իր անձնական հարստութենէն չնորհած էր Պալթիկի նաւատորմին համար, ներմակէս դրուատելով Ռուս Վեհապետին առատաձեռնութիւնը, և կ'ըսեն թէ իր ցոյցը պիտի ունենայ բովանդակ Ռուս ժողովուրդին սրտին մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ.— «Մէնդրլ Նիւզ»ի Մանչուրիան թղթակիցը կը հեռագրէ թէ ճաբոնցիք նորոգեցին երկաթուղին, զոր Խազախները քանդած էին։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԻԳ. — Զօր. Քուրոքաթքին կը հեռագրէ Զարին թէ ոչ է տեղեկագիր չէ հասած իրեն անցեալ գիշեր, Թշնամին հետ ընդհարումներուն վրայ։

ԲԱՐԻԶ.— Երեսփ. ժողովոյ վերջին նստի մէջ, իր ձեռք բերած վրաստանեան օրակարգին հակառակ Մ. Քոնպի Դահլիճը որոշեց հրաժարիլ։

ԲԱՐԻԶ.— Մ. Լուպէի մայրը՝ Տիկին Լուպէ՝ Մարանի մէջ մեռաւ կարճատեւ հիւանդութենէ մը վերջ։ 95 տարեկան էր։ Մ. Լուպէ այս իրիկուն Մարսան մեկնեցաւ իր մօրը յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուելու համար։ Սամսոյ. 18ին Բարիզ պիտի դառնայ։

— Նախարարական տագնապին լուծումը յետաձգուեցաւ Մ. Լուպէի մենկման պատճառաւ։ Մ. Լուպէ Բարիզ վերադառնալուն, զանազան պետական անձնաւորութեանց հետ պիտի խորհրդակցի, նոր դահլիճ մը կազմելու համար։

վարժարանաց քն՝իչ Բաքի պէյ, Սուլթանիչէ վարժարանին տնօրէն Ապուիւրրահման պէյ, մաքսային ժողովոյ նախագահ Սիրէյա պէյ, Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդականի օգնական Այի պէյ, անգլիական գործակատարը և դեսպանատան Ա. քարտուղար Մր. Թաունլի, Ա. Թարգման Մր. Լէն և Բ. Թարգմանը, գերմանական դեսպանատան խորհրդական Մ. Կիս. աւստրիական դեսպան Պառոն Քալիչէ, նոյն դեսպանատան Ա. Թարգման Մ. Էտուարտ Օթթոյ և զինուորական կցորդ Մ. Գէթիկէր, պարոնց դեսպանատան Ա. խորհրդական Միրզա Մուսթաֆա Խան և Մելիքիներեան Գատ. փոխանորդ Տ. Շեբաիմ։ Իսկ անձամբ այցելած են. ռումանական գործակատար Մ. Ջէրուսի և Ա. Թարգման Մ. Լանայ, Շուէյտ Նորվեկիոյ գործակատար Մ. Մարթէն, Սերպական դեսպան Մ. Սիմիչ, Գուլիոր գործակատար Մ. Նաչէվիչ Իտալական ընդհանուր հիւպատոս Մ. Մայոնի եւ Գարատաղի գործակատար Մ. Մաթանովիչ։

*** Շնորհաւորական հեռագիրներ ղրկած են Ցունաց մեծ Լողոթէթը՝ Եէնիգիւղէն և Էրզրումի առաջնորդ Տ. Զաւէն Մ. վրդ. ու տեղւոյն երեւելիներէն Կարապետ էֆ. Տէր Ա. զարեան։

ԱԿՆԱԾ կամարակապ գիւղի Թաղ. Խորհուրդը նամակ մը ղրկած է Պատրիարքարան որով վերանս ձիրան պատճառով Ն գեատ կը խնդրէ տեղւոյն աղքատներուն համար։

ԱԶԳ. ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑԻ կալուածոց հոգաբարձութիւնը, այսօր նիստ պիտի գումարէ Մեծ Նոր Խանի գրասենեակին մէջ, զբաղելու համար կալուածական խնդիրներով։

ՊԱՅԱԶԻՏԻ առաջն. տեղապահ Տ. Էմմանուէլ վրդ. Պալեան, գրով մը խնդրած Ս. Պատրիարք Հօրմէն որպէս զի հրամայէ տեղւոյն Տ. Ներսէս քահանային մեկնիլ Պայազիտէն, քանի որ յիշեալը հոն պատճառ կ'ըլլայ գայթակղութեան։ Տ. Էմմանուէլ վրդ. Պատրիարքարանի հրահանգին համաձայն Պայազիտի մէջ պաշտօնի կոչած է Հասան Գալէի Տ. Յուսիկ քահանայ ԱյՀեանը։

ՊՈՒՐԿԱԶԻՆ դարձեալ հեռագիր մը հասած է Պատրիարքարան, որով քահանայի մը փութայուժը կը խնդրեն։ Ս. Պատրիարք Հայրը հեռագրել տուաւ Ֆիլիպէի Թաղ. Խորհուրդին, որպէս զի Գուրկազ քահանայ մը փութացնէ. որովհետեւ տեղւոյն մէջ մկրտութիւններ, թաղումներ, պսակներ ու հիւանդներ, քահանայի մը ներկայութիւնը անհրաժեշտ ին դարձ են։

ԳԱՆՏԻՍԵԷՆ Տ. Դաւիթ քահանայ դարձեալ Սթէնք երթալու մասին առարկութիւններ ըրած ըլլալուն համար, Պատրիարքարանէ Նամակով մը խստիւ հրամայուեցաւ, որպէս զի Սթէնք մեկնի և Պատրիարքարանը չզբաղեցնէ իրմով։

ԽԱՍԴԻՒՂԻ Աղքատախնամք կիրակի օր 1500 օխա ածուխ բաշխեց գիւղին Հայ և օտարազգի աղքատներուն։ Բաշխման հսկողութեան կ'օգնէին Դպրաց Դասու անդամներէն ոմանք։

ՄԱԳՐԻԳԻՒՂԻ Տատեան Մանկապարտէզին մէջ Կաղանդին առտուն հնդէս մը տրուեցաւ, որուն ներկայ էին Մագրիգիւղի կրթասէր ազգայիններէն շատեր և Տատեան վարժարանին սանները։ Պտղիկներուն դիմադիծերէն զուարթութիւն մը կը ճառագայթէր։ Ճուղողն թռչնիկներու պէս կ'երգէին ու կը պարէին։ Մանկապարտէզի ուսուցչուհիներէն Օր. Սիրանոյշ Կարապետեանը դանակ կը զարնէր, իսկ Օր. Տիրուհի Գաբրիէլեան և Օր. Քրիստինէ Գարամանեան պզտիկներուն կարգապահութեանը կը հսկէին։ Տնօրէն Գ. էֆ. Գէլազեան հակիրճ առնախօսութեամբ մը ի վեր հանեց արդի Թաղ. Խորհրդոյ ջանքերը վարժարանին յառաջդիմութեանը համար և չեշտեց մանկապարտէզի շէնքի մը կարեւորագոյն պակասը և փոքրիկներուն դառնալով յոյս յայտնեց որ գիւղին բարեսէր անձնաւորութեանց կողմէ յարմարագոյն նոր շէնք մը կը կառուցուի փոքրիկներուն համար։ Ի վերջոյ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Կայսեր արեւշատութեանը համար։

ԱԶԳ. ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

Ցառաջիկայ Ս. Մինդէեան տօնին առթիւ տեղի ունենալիք այցելութեանց պարտականութենէ զերծ մնալու համար հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցին.

Դ. Ցուցակ

40ական ղրուշ՝ Խալիկ էֆ. Շանպոզ, Մագուտ էֆ. Շանպազ, Նապիպ էֆ. Ճէզվէճեան, Գրիգոր էֆ. Արապեան, Դաբաժաճեան Եղբարք, Եդուարդ էֆ. Շիրինեան, Միրան էֆ. Շիրինեան, Կիւլէսէրեան Եղբարք, Ցակոբ էֆ. Գարաժանեան, 20ական ղր.՝ Պ. և Ս. Մրտիկեան Եղբարք. Արժենակ էֆ. Փափազեան, Սեպուհ էֆ. Մ. Ալեքսանդրեան, Մհր. Գառնիկ էֆ. Ցովակիմեան, Տիգրան էֆ. Ճիլճեան, Գարեգին էֆ. Համբարձումեան, Ռուբէն էֆ. Էպէեան, Պետրոս էֆ. Գավուճեան, Գառնիկ էֆ. Ղրուչեան, Յարութիւն էֆ. Գէոլէան, Գէորգ էֆ. Պոհճալեան, Օգսէն էֆ. Քիւրքճեան, Ս. Պողոսեան Եղբարք, Սեդրակ էֆ. Տիսիզեան, Աբրահամեան Եղբարք. Գալաթալրեան Թէլալեան, Միսաք էֆ. Ազնաւորեան, Դաբրիէլ էֆ. Էլիկիւզէեան, Արամ էֆ. Թիրեաքեան, Խաչիկ էֆ. Ղազարոսեան, Սարգիս էֆ. Ցնտգլեան, Միհրան էֆ. Արմաղանեան, Ցակոբ էֆ. Գահրի, Յարութիւն էֆ. Ներկարարեան Միհրան էֆ. Կէվէքէկեան, Աւետիս էֆ. Սպէնչեան։ Երուանդ էֆ. Պէկեան։

(Կենիֆ Հիւանդացոցի Հոգաբարձութեան)

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԲԱԺԻՆԸ

ՆԵՏԱՆԱԿՈՍԱՐԹԷՊՆ

ԶԱՐԵՀ ԷՖ. ՊԷՆԿԼԵԱՆ
ՕՐ. ԶԵՆՈՐԻՍ ՁԻՁԷՐՃԵԱՆ
ԽՕՍՏՈՅԱԼԻՔ

Բերա – Սամաթիա, 1 Ցունվար 1905

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

16 Ցունվար 1905

Ֆրանս. 3% Français)	98 15
Ռէժի (Tab. Turcs)	360 —
Օսմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	89 32
Երկաթուղի (Lots Turcs)	130 50
Ֆանգ Օթթ. (Banque Ott.)	597 —
Թրանսվալ (Transvaal)	103 —

ՐԷՍՄԻ

ԹԷՎՖԻՂԱԹ

Ճանաչ վիլայէթի տախիլինտէ Մարզբլճ գաւառը գայմագամլըը՝ Գէրգ Քիլիսէ գայմագամը սապրդը Հիլմի պէյէ թէֆիվիզ պույրուլմուշ տրը։

Անատոլու ճիւկիթի Գրտոն Տէֆթէրը Խագանի մէմուրիյէթինէ՝ վէքալէթինտէ պուլունան Մէհմէտ Նաշիտ էֆէնտի թային պույրուլմուշ տրը։

ՆԵՐՔԻՆ

ԿԱՑՍ. ՇՆՈՐՀ.— Վեհ. Կայսրը Որ իր անհուն գթութեամբ կ'ուրախացընէ բոլոր աղքատներուն և խեղճերուն սիրտերը, բարեհաճեցաւ Իր Անձնական Գանձէն ՀԱԶԱՐ ՈՍԿԻ շնորհել, ներկայ խստաշունչ ձմրան մէջ անոնց պէտքերը հոգալու համար։ Շնորհուած այս գումարը, համաձայն Կայսերական Իրատէին, Կ. Պոլսոյ Թաղապետական տասը շրջանակները պիտի ղրկուի, և այլ տեղերը գտնուող աղքատներուն համար ածուխ են. գնուելով պիտի բաշխուի Բաղաքապետութեան հսկողութեան ներքեւ կազմուած յատուկ մարմնոյ մը ձեռամբ։ Վեհ. Կայսեր անսահման բարեսրտութեան արդիւնք այս բարձր շնորհը երախտապարտութեան զգացումով մը լցուցած է բոլոր կարօտեալները և այս առթիւ սրտագին բարեմաղթութիւններ կ'ըլլան Կայսերական արեւշատութեան և փառաց համար։

*** Կայս. այս շնորհուած գումարը բաշխելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը երէկ նիստ մը գումարեց Զ. շրջանակի Թաղապետութեան մէջ, քաղաքապետ Բրտվան բաշայի նախագահութեամբ։

ԼԻԱԳԱԹի արծաթ չքանչան շնորհուած է հեռագրական և Թղթատարական Վարչութեան արտաքին հաշուակալութեանց Դիւանի քարտուղարներէն Սարեան և Բալի Շիշմանեան էֆէնտիներու. նոյն վարչութեան քննիչներուն պաշտօնեաներէն Թընկըը Մկրտիչ էֆ.ի և հեռագրատան գործարանի պաշտօնեաներէն Մանուկ աղայի. Ղալաթիոյ Թղթատարական պաշտօնեաներէն Միքայէլ, Բարունակ, Անտոն Գապարաճեան և Առաքելեան էֆ.ներու և Բերայի ճիւղին պաշտօնեաներէն Թէրզեան և Ստեփան և Հալեան ու Երուանդ էֆէնտիներու։ Հանրօգուտ Շինութեանց գօտիքթորներէն Խոսրով Սթամպօլեան էֆ.ի. Իզմի ի երեւելի վաճառականներէն Գալէօզեան Վահ. Սէրգօ պէյի և Գալաթիոյ Ապահովագրական ընկերութեան Գլխաւոր գործակալ Արշակ Ունճեան էֆ.ի։

ԱՆԴԻ. ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ Խորհրդական Մ. Թաունլէյ որ, դեսպանին բացակայութեանը, դեսպանատան գործերը կը վարէր, խորհրդական անուանուած է Ուաշինկթընի անգլ. դեսպանատան։

ՊԱՐՍԻՑ ԴԵՍՊԱՆԸ. — Աղէքսանդրիայէն կը գրեն Ցունվար 9 թուականով.— Այս առտու Աղէքսանդրիա հասաւ Պոլսոյ՝ Պարսկական դեսպանը Միրզա Բիզա խան, Լոյտի Հապսպուրկ չոգենաւով։

ԴԱՄԱՍԿՈՅ - ՄԷՐԲԷ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Բաթրանէէն անգին Դամասկոս-Մէքքէ երկաթուղիին միջեւ գըտնուող կամուրջներուն յատակագիծերը մատուցուած են ռազմական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։ Շէնք թիւնը պիտի սկսի փոթով։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Ռումելիի նահանգներուն մէջ ընդհանուր հաւաքներէն վար դրուած %ին 5էն առաջ եկած գումարները հանրօգուտ շինութեանց պիտի յատկացուին։

ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ հարիւր ոսկիի շնորհ մը ընծայուեցաւ Քասպրթայի 20 իսլամ ընտանիքներու որոնք հոս հասնելով առժամապար թահթաքալէ հաստատուած են։

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԸ, ուրբաթ օր, հեռլէն դեսպան Մ. Կրիբարիսը ընդունելով, հաճեցաւ Իր Կայս. մեծարանքներովը պատուել զայն և Իր բարեկամական զգացումները յայտնել Ցունաստանի Թագաւորին համար։

ՄԱՄՈՒՐԷԴ-ԻԼ-ԱԶԻԶի Նորընտիր կուսակալ Վահ. Ֆէէմի պէյ Շբ. օր Բ. Դուռ երթալով պաշտօնապէս այցելեց Ներքին և Արտաքին գործոց Նախարարներուն, ինչպէս նաեւ արտաքին գործոց նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն ոմանց։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ յանձնաժողով մը, զոր կը կազմեն Տոքթ. Ֆէյզի փաշա, Տոքթ. Նիքօլաքի փաշա և Կոմիտաս էֆ. Օրմանեան, Մաքրիգիւղ երթալով, ընդարձակ գետին մը որոշեց իբրեւ գերեզմանատուն։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՈՒՌԸ, Կայս. գործարաններու համար, բամբակի և բուրդի կարեւոր յանձնարարութիւններ ըրաւ Այտընի, Առանոյի, Գրուսա ի, Գաբրէչոնների և Տրաբզոնի կուսակալութեանց։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Քիլէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ասաբը Թէվֆիգ մարտանաւին յաւելուածական աշխատութիւնները և կահաւորումը աւարտած են։

ՈՒԻՏԱՒՈՐ.—Անգլ. Մեճգիւէ չոգենաւը չաբաթ օր Ճիտտէ տարաւ 400 Իսլամ ուխտաւոր։

ՊԱՌՈՆՈՒՀԻ ՐՈՃԻԼՏ Տ. Վիսլիի մէջ գրական կարեւոր օժանդակութիւն մը ըրած է Սէն Ժորժ հիւանդանոցի աղքատիկ մանուկներուն համար։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Բրոնոր Փետր.ի առաջին կիրակուն մայրաքաղաքս կ'ապասուի։

ՍԵՐԳԻԱ ներմուծուած օտար ապրանքներէն՝ այն առեն միայն տարբալուծման տուրք պիտի գանձուի, երբ ապրանքին տէրը ուզէ տարբալուծել։ Տարբալուծել չուզողը ոչ է տուրք չպիտի վճարէ։

ՀՐԱՄԱՏԱՐ Պէռէզ այս հինգշաբթի մայրաքաղաքս կ'ապասուի Բարիզէն, Արէ ելեան ձեպընթացով։

ԼՈ ՀԷՑԻ օսմ. դեսպանատան քարտուղար Ցովհաննէս պէյ առջի օր Պոլիս եկաւ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՑի և Քրէտի Լիոնէի Պոլսոյ, Զալաթիոյ և Բերայի ճիւղերը փակ պիտի մնան հինգշաբթի օր, Մնունդի տօնին առթիւ։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԹՈՒԹԻՒՆ. — Շերամաբուծական հասատութիւն մը պիտի կառուցուի Սելանիկի մէջ, երկրագործական վարժարանին մօտ։ Աշխատութիւնները պիտի սկսին անմիջապէս։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Բոնոթի դուքսը և դքսուհին Ցնվ. 26ին (Ը. Ե.) Գահիրէ կ'ապասուին։ Ն. Բ. Խիվը Աղէքսանդրիա պիտի երթայ դիմաւորելու համար հիւրերը, որոնք մասնաւոր կառախումբով Գահիրէ պիտի գան։ Կը կարծուի թէ դուքսը և դըքսուհին հողագործական Գ. ցուցանդէսին ներկայ պիտի գտնուին։

—Ելմտական նախարարութիւնը իմացուցած է մաքսային վարչութեան թէ, հասոյթները այսուհետեւ պէտք է ուղղակի իրեն ղրկել, փոխանակ Հանրային Պարտուց վարչութեան ղրկելու։

—Գահիրէի մէջ նոր ընկերութիւն մը կազմուած է ինքնաշարժ կառքերու, փոխադրութեան համար, որուն հիմնադիրներն են Վ. Ռոսթովիչ պէյ, Նուկոմանեցին։ Շոգենաւային գործակալներէ ոմանք հեռագիրներ ղրկեցին Սեւ Ծովի նաւահանգիստները, տեղեկութիւն ուղելու համար, սակայն հեռագրական գիծերը աւրուած ըլլալով պատասխան չստացան։

*** Արաբկիրի չրջակայ գիւղի մը մօտ ցուրաքէն սաւեր են մարդ մը, կին մը և աղայ մը։

ՀՐԵՒԷ. — Ճաբաթ երեկոյ ժամը կէսին Ռումելի Հիսարի Հայոց թաղը, եկեղեցիին դիմաց Միքէ էֆ. Շիշմանեանի տունէն հրդեհ ծագելով նոյն տունը և քովի սափրիչ Երուանդի տունը միայն հրոյ ճարակ եղան։ Հրդեհը կրնար մեծ հաւեմատութիւններ առնել փչող սաստկաշունչ հովին պատճառաւ, եթէ ոստիկանութիւնը և տեղացի Թուրք և Հայ չրնակիրները ոդի ի բուին չաշխատէին։ Շնորհաւորելի է մանաւանդ Հայ չրնակիրներու բեիզ Հրանտ Համբարձումեանը, որ ճարտար կերպով՝ այրող տան կից տուներուն քանկիլը արգիլեց։ Հրդեհին պատճառած սոսկումին հետեւանքով երկու դրացի հիւանդներ՝ մարանկոզ Համբար և նաւավար Տիգրան մեռան։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՔՕՍԹԱՔԻ ՊԷՅ ԲԱՆՃԻՐԻԻ

Հռոմի օսմ. դեսպանատան խորհրդական Քոսթաքի պէյ Բանճիրիի յուղարկաւորութիւնը առջի օր ժամը 9ուկէսին կատարուեցաւ Բերայի Բանախա եկեղեցիին մէջ։ Հանդէսին կը նախագահէին երկու մեթրապոլիտներ՝ չրջապատուած քաղմաթիւ եկեղեցականներէ։ Եկեղեցական հանդիսաւոր արարողութիւնները կատարուեցան եւ դամբանական խօսուեցաւ։ Դագաղը ծածկուած էր պսակներով։ Եկեղեցիին դուռունէն մինչեւ մեծ փողոց երկու կողմ կեցած էին ոստիկաններ, ոստիկան-զինուորներ, թաղապետական պաշտօնեաներ և Խարիճիի ու Օսմ. Պանքայի բաւականները։ Դագաղը մեռելակիր կառքով մը տարուեցաւ Ֆէրիգիւղի Ցունաց գերեզմանատունը։ Ցուղարկաւորութեան ներկայ էին Ֆրանսայի, Իտալիոյ, Ցունաստանի դեսպանները՝ իրենց առաջին թարգմաններով, միւս դեսպանատնց կողմէ ներկայացուցիչներ, անտառաց եւ հանքերու նախարար Սէլիմ Մէլէմէտ փաշա, քաղաքային պաշտօնեաներու յանձնաժողովին անդամ Քոսթանդէն Գարաթէոդորի էֆ., հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան խորհրդական Նէէիպ Մէլէհմէտ էֆ., արտաքին թղթակցութեանց քարտուղար Նուրի պէյ, առեւտրական եւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան օգնական Սինապեան Մկրտիչ էֆ., անտառներու և հանքերու մասնագէտներու Խորհուրդին նախագահ Զիւա պէյ, արտաքին գործոց նախարարութեան մասնաւոր դիւանին Տնօրէն Եուսուֆ Ցիանքօ պէյ, Կայս. Պալատն երկրորդ դարտուղար Իզզէթ փաշայի կողմէ որդի՝ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդականներէն Մէհմէտ Ալի պէյ, պետական Խորհուրդին անդամ Քոսթաքի Վահանի էֆ., արտաքին գործոց նախարարութեան առեւտրական դիւանին Տնօրէն Նիքօլաքի պէյ, Ազիզիէ պահականոցին հրամանատար Մուսթաֆա փաշա, Բերայի ոստիկան-զինուորներու հրամանատար Հիւսէյին փաշա, նաւային Ֆէրիք Ուսս փաշա, Տքթ. Բաւլաքի փաշա, հաշուակալութեանց Ատեանին անդամ Գրիգոր էֆ. Խլտրեան, կայս. Թիկնապահ Մրլիվա Ցուսէ փաշա, ելմտական նախարարութեան թարգմանութեանց դիւանին անօրէն Պոլոս էֆ. Բէրէսլէեան, Ցունաց Պատրիարքարանին գործակատար Ինքիատիս էֆ., Հայոց Պատրիարքարանէն Ն քահանայ, Ֆրանսական դեսպանատան խորհրդական Պ. Գաբաթ, Հանրային Պարտքի ընդհանուր Տնօրէն Տ'Սրմու կոմսը, Ռէժիի վարչական Խորհրդին անդամ Պառոնը Վանտէօվր, ամէն ազգէ սեղանաւորներ, վաճառականներ, Օսմ. Պանքայի պաշտօնեաներ եւայլն։

*** Վեհ. Սուլթանը Կայս. Թիկնապահ Ֆարիշ պէյի միջոցաւ բարեհաճեցաւ Իր ցաւակցութիւնները յայտնել Օսմ. Պանքայի Տնօրէն և հանդուցեալն եղբայր Ալէքօ պէյ Բանճիրիի, որ երախտագիտութիւն յայտնեց Կայս. այս շնորհն առթիւ։

*** Հանգուցեալին պատուանշանները եւ չքադրամները կապոյտ թաւիշ բարձիկի մը վրայ դրուած էին։

*** Իտալիոյ կառավարութիւնը, Նաբոլիի քաղաքապետին միջոցաւ, ցաւակցական գիր մը ղրկեց Քոսթաքի պէյի այրիին։ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարն ալ պսակ մը դնել տուաւ հանգուցեալին դագաղին վրայ։

«Ամերիկեան Մեծ Վաճառատուն»
Կարդալ Զորրորդ Երես

ԲԱՄԲԱԿ ԵՒ ՑՈՐԵՆ

ԼԻՎԼԲՈՒԼ, 14 Ցունվ.

Բամբակի հրապարակը բացուեցաւ.

Ցունվ. — Փետր.		3.67
Մարտ — Ապրիլ		3.78 քիչ գործ կայ
Ցուլիս — Օգոստ.		3.84
Սեպտ. — Հոկտ.		3.88

Ցորենի հրապարակը գոցուեցաւ.

Նիւ-Եորք	Մայիսի համար	118
Լիվրբուլ	Մայիսի »	7/2/
»	Մարտի »	7/1/3/4
Շիքակօ	Դեկտ.ի համար	115½

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երէկ գիշեր ուշ ատեն Հեռագրական Գործակալութեանց կողմէ մեզ հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ԲԱՐԻԶ, 16 Ցունուար.— Գալիթիի նաւատորմին հետ դառնալու մասին դեռ վերջնական հրաման մը չկայ Բեթերսպուրգէն։ Կ'երեւի թէ հրամայուած է ծովակալ Բօժէսթվէնսքիի դանդաղ կերպով յառաջանալ, որպէսզի նոր օգնութիւն փութացուի իրեն։

—Հանրապետութեան նախագահ Մ. Լուպէի մայրը մեռաւ երէկ գիշեր։ Ցուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղը (այսօր)։

— Արմատական կուսակցութիւններ կը յայտարարեն թէ եթէ Քոսմի դահլիճը պնդէ իր հրաժարականին վրայ, անոր յաջորդող իշխանութիւնը պէտք է միեւնոյն քաղաքականութիւնով շարունակէ իր պաշտօնը՝ եթէ յարատեւել կ'ուզէ։

— Այնպէս կը կարծուի թէ նոր դահլիճը պիտի կազմուի Մ. Ռոխսոն Գլամանսոնի կողմէ։

Տօքթ. Բարաղամեան էֆ.ի ազդը տես Դ. Երես

Ի ՆՊԷՍ
ՊԷՏՔ Է ՄԱՔԲԵԼ ՀՈՎԱՆՈՑՆԵՐԸ

Ցայտնի է որ անձրեւոտ օդին հովանոցները կը ցեխոտին եւ կ'աղտոտին։ Շատեր քանթարոն կամ հագուստ մաքրելու պէս խոզանակ կը քսեն հովանոցին էրպասին ցեխերը ջնջելու համար։ Սխալ միջոց մըն է այս եւ մնասակար։ Երբ ցեխոտ հովանոցնիդ, պէտք է նախ եղունգով նրբօրէն ցեխին թանձր մասը քերել և ապա քազմիրի կամ չուխայի կտորով մը չփել։ Այսպէսով կը մաքրուի և եթէ քիչ մըն ալ բիծի հետք մնայ իսկ, այն ալ անձրեւին տակ կ'անհետանայ։

Խոզանակել հովանոցին կերպասը, պարզապէս խարտոցել կը նշանակէ զայն որ կը մաշի բնականաբար և ժամանակէն առաջ ծակ ծակ կ'ըլլայ։ Ուրիշ բան է սակայն եթէ հովանոցը ...Ղալաթիոյ հռչակաւոր հովանոցավաճառէն գնուած ըլլայ։ զի

Է՛ն պարզ հովանոցներն անգամ Միհրդատ Հայկազնին.— Ձեն աւրուիր, չեն հինար եթէ տարիներ անգամ անցնին։ — Եւ շատ ածան կը ծախէ Ինայիր շանու շատի։ — Որովհետեւ ինքն ալ գործատիրներուն հետ կ'աշխատի։

Կարդալ Դ. Երես Փաստաբան Յարութիւն էֆ. Գայսէրեանի կարեւոր ազդը։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

3/16 Ցունվար 1905

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	96.24
Ամէնէն բարձր գինը	96.27
» վար գինը	96.18

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	128.12
Երէկուան բարձր գինը	128.62
» վար »	128.12
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա	294.
» » » Բ	268.50
Քարաֆ	514.
Պանք Նաս. Կրէս.	427.—
Թրամվայի Բաժնեթուղթ	6.30
Ռէժիի պարտաթուղթ Ֆրանք	360.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ. Ա.Ո.	12.02
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.	4.02

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղ.էն	ղ. փր.
Մէճիտիէ արծաթ	108.14
Անգլիական ոսկի	109 36
Ֆրանսական ոսկի	87.18
Քրիմիթ	51
Նոր մէճիտիէ	102 30
Բօլ	90.—
Բուպլի թղթադրամ	8.60
Լոնտոն 3 ամիս	111.15
Բարիզ »	22.57½

ԹՈՐԳՈՆ «ՄԱՆԶԱՐԻՍ»,Ի 77

ԲՈՆԱՅՈՆ ՏԻՒ ԹԷՐԱՅԼ

ԳՕՔԱՆՊՕԼ

ԲԱՐԻՁԵԱՆ ՄԵԾ ՏՈՒԱՄ

ԹԱՐԴԻ,
ԺԻՐԱՅԻ ՇԻՐԱԿԱՑԻ

Գ. ՍԱՍ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ

ԻՌ.

ԺԷՐԴԻՒԻՍ

Մեռաքսայ գունաթափ վարագոյրներ պատուհանները կը զարդարէին Սենեկին մէկեղը, մահճակալի հնաձեւ եռատեղի մը վրայ կը գտնուէին քանի մը գիրքեր, ալպոմ մը։ Անկիւնն մը՝ կը տեսնուէր նոթատետրով լեցուն սնտուկ մը, բայց դաշնակ չկար։ Ժանն սթիպուած էր ծախել վճարելու համար պարագաները, որոնք եւ

ղած էին մօրը հիւանդութեան ատեն։ Ծախած տեղը, ինքնիրեն ըսած էր որ եաքը, երբ Սբրիզ գործ հայթայթէր, կրնար ուրիշ դաշնակ մը առնել վարձքով։ Ալղիկան ննջասենեակը կապոյտ դամասկեան կերպասէ էր։ Փոքրոսկրէ Քրիստոս մը կախուած էր իր անկողնին վերեւ։ Օրնեալ տօսախի մը եւ հօր ատացած երկու խաչերուն՝ Սէն Լուսիի եւ Պատոյ Լեգէոնի միջեւ։ Այս ամէնը կը փայլէին իրենց պարզութեամբ եւ հիանալի մաքրութեամբ։ Անկարելի էր ասկէ աւելի աղէկ պարարկել ծայրայեղ չքաւորութիւն մը։ Ժէրդիւսա, որ հակառակ 50 տարու ըլլալուն՝ տակաւին ուժեղ էր եւ գեղացիի դիմագծութիւնն ու գիրութիւնը պահած էր, թէեւ նորատի հասակի մէջ Բարիզ եկած, առատուն կանուխ գործի կը սկսէր, կը ներկէր, կը շփէր, կը խոզանակէր, իր սիրեցեալ սիրուհիին հանգստանալի նախաճաշը կը պատրաստէր, ճերմակեղէնները կը կարկտէր խնամքով, եւ այս ամէնը աւարտելէ ետքը, սաքին մասներուն վրայ կոխելով կը մտնէր Ժանին ննջասենեակը։ Ալղիկը ուշ կ'ելնէր, եւ ասիկա Ֆերեւս միակ սովորութիւնն էր զոր պահած էր իր նախկին բարեկեցութենէն։ Սակայն, յաջորդ օրն այն

օրուան ուր ալղիկը Սբրիզի հետ Պէլվիլ գացած էր եւ ուր Արման իր թեւը տաղով մինչեւ տուն բերած էր զինք, պառաւ Ժէրդիւսա հագիւ ելած էր անկողնէն եւ ոտ տեսաւ Ժանը, արդէն հագուած եւ գլուխը շկած։

— Տէ՛ր Ցիսուս, պառաց խեղճ ըսպասաւին, ի՞նչ ունիք, Օրիորդ, որ այսքան կանուխ ելեր էք։

— Կանուխ արթնաց եւ ելայ, բարի Ժէրդիւսա։

— Մնչպէս, առանց կրակի կեցա՞ք ձեր սենեկին մէջ։ Ի՞նչ անխոհեմութիւն։

— Զմռնցայ, ըսաւ Ժանն ժպտելով։

— Արդէն հարբուխ եղած էիք։ Բայց ինչո՞ւ չկանչեցիք զիս։

— Հանգիստ եղիր, հարբուխս անցաւ, եւ որովհետեւ միտ ժամանակ կայ լոգի սովորութենէ մը եւ կենալու, այսուհետեւ կ'ուզեմ առաւօտները կանուխ ելնել։

— Կանո՞ւխ ելնել, Տէ՛ր Ասուած, բայց ի՞նչ ընելու համար։

— Օ՜հ, սարկա՛ պտղանիք մը է, զոր հիմա պիտի յայտնեմ քեզի, բարի Ժէրդիւսա, ըսաւ Ժանն, մանաւանդ եթէ խոստանաս չյանդիմանել զիս։

— Տէ՛ր Ցիսուս։ ինչե՞ր կ'ըսէք, Օրիորդ։ մրմռաց ծերաւնի ապաստուհին իր խոշոր ձեռքին մէջ առնելով Ժանի երկար ու ճերմակ ձեռքը եւ շրթունքին տանելով յարգանօք։ Ես յանդիմանմ ձեզ։

— Ուրեմն, ըսաւ աղջիկը գգուելով շեշտով մը, եթէ քեզի համար շատ տարօրինակ բան մը ըսեմ, պիտի չբարկանաս։

Ժէրդիւսա իր ծաղկահատակ սիրուհիին երեսը նայեցաւ փափկանոյշ գոհութիւն լեցուն եւ անձնուէր այն սակարկով զոր հաւատարիմ շունը կ'ուղղէ իր տիրոջ։

— Բարի՛ Ժէրդիւսա, շարունակեց Ժանն, գիտե՞ս որ երկար ատենէ ի վեր կը նեղուիս եւ քանի տարեկան եղածի պէս կ'աշխատիս միշտ։ Օրուան երեք մասը տնական աշխատութիւններով կ'անցընես եւ գիշերն ալ կ'աշխատիս դրամ շահելու համար։

— Ուրախութեամբ է որ կ'աշխատիմ, Օրի՛որդ, մրմռաց ապաստուհին որ արդարեւ ամէն իրիկուն մինչեւ։ Հէս գիշեր կամ կը կարէր 75 սանտիմ շահելու համար։ Ես յեսոյ ինչպէս գիտէք, աշխատութիւնը սիրական զբաղում մըն է ինծի համար։ Եթէ չաշխատիմ, կը ձանձրանամ։

— Ես ալ ապ ըսի ինքնիրենս, ընդմիջեց աղջիկը փոքրագոյն ձայնով մը։ Եւ որ չեմ աշխատիր, բարի Ժէրդիւսա, շատ կը ձանձրանամ։

— Դուք աշխատելու համար ծնած չէք, Օրի՛որդ, պառաց ծերունի ապաստուհին։ Ասանկ բան չկրնար և պիտի չլլայ։ Ես յեսոյ, եթէ կ'ուզէք բանով մը զբաղիլ, չունի՞ք ձեր երանգաւորը, ձեր գիրքերը, ձեր...։

Ժէրդիւսա կանգ առաւ յուզուած, որովհետեւ յիշեց որ դաշնակը ծախուած էր։

— Բայց, ըսաւ Ժանն ծանրութեամբ, ինչպէս գիտես, երկկ տեսնելու գացի փոքրիկ Սբրիզը, որ խոստացաւ գործ գտնել ինծի։

— Տէ՛ր Ցիսուս, պառաց Ժէրդիւսա զարթնելն, դո՞ւք պիտի ալլասաիք ձեր ապրուստը ճարելու, քանի որ ես ողջ եմ։ Ա՜հ, երբե՛ք, երբե՛ք...։

— Այը տեսնե՞ս, ըսաւ Ժանն արքունութեամբ, խոստացար չյանդիմանել զիս, ինչպէս կ'ընես սովորաբար և ահա խոստումդ չես բռներ։

— Ճի՛շտ է, ճի՛շտ է, մրմռաց Ժէրդիւսա քիչ մը չփոթելով, բայց սա՛կայն...։

— Բարի՛ Ժէրդիւսա, շարունակեց Ժանն փայփայող շնչով մը, անդուշտ չես ուզեր արդիւել քու սիրեցեալ աղջիկդ, ինչպէս կ'անուանես զիս, որ աշխատի քիչ մը զբօսնալ, և աշխատութիւնը ճշմարիտ զբօսանք մը պիտի ըլլայ ինձ համար։ Ինչպէս գիտես, շատ լաւ կ'ասելագործեմ։ Սբրիզ ասեղնագործ պիտի բերէ ինծի։... Օ՛ն, որոշուած է։...

— Բայց... կ'ուզեր դիտել տալ Ժէրդիւսա։

— Ո՛չ, բան մը մտիկ չեմ ըներ։ Եթէ տակաւին յանդիմանես զիս, կը վշտանամ։

Եւ Ժանն շնորհալի կերպով գգուեց ճակատը մօր մը պէս սիրած այս պառաւ ապաստուհին որուն կեանքը անձնուիրութեան և անձնուրացութեան բանաստեղծութիւն մըն էր։ Ժէրդիւսա ճակատը ծռեց և արցունք մը սրբեց։

— Աստուած իմ, մրմռաց, ինչո՞ւ իմ սիրեցեալ հրեշտակիս չէք ղրկեր քիչ մը այն երջանկութենէն, զոր ուրիշներուն կուտաք։

Յեսոյ աւելցուց բարձր ձայնով,

— Սակայն ինչո՞ւ այսքան կանուխ ելաք, Օրի՛որդ։

— Նախ՝ վարժուելու և յեսոյ՝ Սբրիզի առնը երթալու համար։

(Նոստուեանի)

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԹԱՄԱՑՈՒՑԻՐ, ԼԱՄԲԱՐԻ, ՎԱՌԱՐԱՆԻ, ՄԸՍԻ ՄԵՔԵՆԱՑԻ, ՇԻՇԵԼԻՆԱՑ ԵՒ ԱՑԼ ԶԱՆԱԶԱՆ ՎԱՃԱՌՈՑ, ԵՒՆ.

ՀԻՄՆԵԱԼ 1870 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ԳԻՍԹՆԵՆԳ Ս. ՍԱՔԹԻՍԼԷ

Կ. Գոլիս, Ֆիճեանճըլար, Ամերիկեան խան թիւ 21

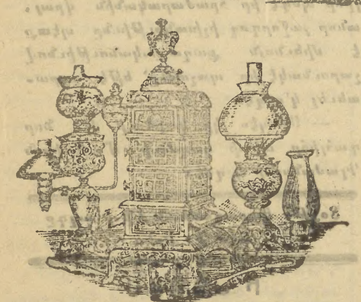

Մեր հաւատարիմ ու մեր գործունէութեամբ յառաջ տարած երեսունհինգ տարուայ սոյն վաճառատունը այսօր, ինչպէս ի Թուրքիա, նմանապէս և յԱմերիկա՝ իր տասնեակ պատուաբեր անուանվեր դաղն ունեցաւ Թուրքիոյ, Թուսմանիոյ և Գուլկարիոյ համար՝ միակ ներկայացուցիչն ըլլալ՝ Ամերիկեան ժամացոյցի հռչակաւոր ատ՝

NEW ENGLAND WATCH Cie՝ի

որուն համբաւը տարածուած է արդէն բովանդակ Ամերիկայի և Եւրոպայի երկիրներուն մէջ։ Միեւնոյն վաստակաւորութիւնն իւ պատրաստուած ըլլալով նաեւ Ամերիկեան լամպարի և վառարանի ևն. փայտիգներու տոլոս, մեծ յաջողակութեամբ կրցած ենք նաև անոնց միակ ներկայացուցիչն ըլլալ Թուրքիոյ մէջ՝ կեդրոնատեղի ընտրած ըլլալով միայն ի Գ. Գոլիս։

Վաճառատան մէջ ամէն ժամանակ պատրաստ կը գտնուին մեծ քանակութեամբ ոսկի, արծաթ և մետաղեայ ժամացոյցներ տրսկան և իգական տեսակ՝ խիստ ճաշակաւոր և վերջին նոր ածանցութեամբ. ինչպէս նաև պէտքոյի և պատի ժամացոյցներ։

Կը գտնուին նաև Ամերիկեան ամենագերազոյն նարածուութեամբ ու ամէն տեսակ։ չիրով և առանց չիրի (քարիւղի) լամպարներ, մեծ սրահներու, սենեակներու և գրասենեակներու յատուկ, նաև պէտքոյի և պատի յատուկ։ Նոյնպէս նաև քարիւղի, փայտի և հանքածուխի վառարաններ՝ տրահներու և սենեակներու յատուկ ևն. ևն. ևն.։

Թէ՛ Տղական և թէ՛ Գեւառներու յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին ու կը կատարուին փութով և ամենայն նշանութեամբ։

Սոյն վաճառատունն հիմնուելէն մինչեւ ցայսր ամենայն ուղղութեամբ յաջողեալ ըլլալով, մեզ համար միմիայն նպատակէա ընտրած ենք «մեր շարք յանձնարարդաց օգնին մէջ փնտուել»։

Եւ այսպէս երկար ժամանակամիջոցի մը մէջ, վերջապէս մեր ջանքերն առանց ի զուր վատնած ըլլալու՝ կարողացած ենք մեծ յաջողակութեամբ Գաս. յանձնարդաց համակրանքը շահիլ։ Պարծանք է մեզ ըսել թէ հանրութիւնն ամենայն գոհունակութեամբ՝ առանց օն է տեսակէտով խորտած ըլլալու՝ օգտուած է սոյն Ամերիկեան վաճառատունէն։

Մեր յոյս ունինք թէ այն վաճառատան մէջ գտնուած ամէն ապրանք, որ տասնեակներուն մէջ ստանուելեմամբ, գեղեցկութեամբ, ճաշակով ու արժեքով միանգամայն պիտի սիրուին ու փնտուուին բոլոր անոնցմէ՝ որոնք միանգամ նոյն իսկ տեսած են կամ լսած անոր տեսակն ու համբաւը։

Միակ այլեւոյթիւն մը ինքին կատարեալ փոքր մը կիտի ըլլայ պատ. յանձնարդաց համար, որոնք անտեսապիտորէն պիտի զգան նոյն ապրանաց կարեւորութիւնն՝ եթէ բարեհաճին փնտռել Ամերիկան այս վաճառատունն, որ միակ կեդրոնատեղին է Կ. Գոլսոյ մէջ զուտ Ամերիկեան վաճառաց։

Ամերիկեան լամպարի չիրերուն մէկ երկու տեսակին գիներն են, նս 8 չիր 13 ղրշ. տուպինան. նս 1½ չիր՝ 18 ղրուշ տուպինան։ 50—20

185 ՍԱՆԹԻՄԵԹՐ

ՕԳՏՈՒԵՑԷՐ, ՕԳՏՈՒԵՑԷՐ. ՏԻԿՆԱՑԻ ԵՒ ՏԵԱՐՐ

Եթէ կ'ուզէք ձեր գէմքին հրապոյրը տեւեցնել, մազերնիդ ու պիտերնիդ խնամեցէք։

Եթէ կ'ուզէք մարմնոյն զգուելի հիւանդութիւններէ խուսափիլ, գործածեցէք ԱՆՆԱ ՍԻԼԼԱԿԻ օծանելիք անուշնոտ իւղը՝ որ մազերը գարմանելու և արմատները զօրացնելու համար բոլոր Եւրոպիոյ մէջ իբր միակ դեղ ընդունուած է։ Պեխերու և մուռուքի ճուտնալ կը փութացնէ և կարճատեւ գործածութենէ մը վերջ կը շնորհէ անոնց արտաքին առատութիւն և բնական փայլունութիւն։ Բաց ասոնք մազերը ճերմկնալէ զերծ կը պահէ մինչեւ խոր ծերութիւն։ Ուստի իր դիւրամատչելի գնոյն և բազմապիսի օգտակարութեանցը համար ջերմապէս կը յանձնարարուի յարգոյ հասարակութեան գործածել՝ Աննա Սիլլակի դեղը։ Գինն է 3 կարին 27 ղրուշ։

Ներկայացուցիչին գրասենեակն է Զէյրեքեան խան թիւ 23, Կալաթա։ Կը վաճառուի, հեռեւեալ Տեղոց դեղարաններու մէջ։

Բերա, Լուժէն Տէլաուսա թիւ 298.
Կալաթա Հերակլէս Տէվալէեան՝ թիւ 32.
Սնի Ճամի, Մէհմէտ Բեազիմի մթերանոցը և իր մասնաճիւղերուն մէջ.
Սնի Ճամի, Գ. Արսէն, թիւ 71.
Կէտիկ Փաշա, Լ. Կիւսիչեան թիւ 5.
Վէզնէճիլեր, Հ. Համտի.
Թուզկունճուք Ֆարմասի Սանթրալ։

50—26 Ընդհանուր ներկայացուցիչ Թուրքիոյ՝ ՀԱՅԿ ՓԱՓԱԶՕՂԼՈՒ

ԱՌԻԹԼԷՆ ՕԳՈՒՏ ՔԱՂԵԼ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԷՐՃԱՅԻ

ԱՊԱՌԻԿ ԵՒ ԿԱՆԽԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Գոնարեղէնեներու, ամէն տեսակ կան կարասիներու եւ ամէնէն նորաձեւ հագուստներու, եւ այլն

Պատիւ ունինք ծանուցանել պատուարժան հասարակութեան թէ՝ մեր վաճառատանց ապրանքներուն՝ տեսակները աւելի ճոխացնելու ու մեր յարգելի յաճախորդաց աւելի գոհացում տալու նպատակաւ, ոսկերչութեան վերաբերեալ ամէն տեսակ ապրանքներէ զատ կիներու և այրերու համար՝ և մեծ ու փոքր ամէն տարիքի յատուկ զգեստեղէններու, ճերմակեղէններու և (թոխալիէ) ու միանգամայն ամէն տեսակ առանձնակարգ կարասիներու (ձեղունի լամպարներ, ափիսէներ և այլն) ճոխ մթերանոց մը հաստատած ենք, խիստ դիւրամատչելի գիներով և կանխիկ ու ապառիկ պայմաններով,

Արդ՝ կը խնդրուի մեր հանարգելի յաճախորդներէն, որ բարեհաճին դիմել վերոյիշեալ վաճառատները, ուրկէ անտարակոյս անուն գոհունակութեամբ պիտի մեկնին։

ՎՃԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

1. Ապառիկ գնողներու համար հարիւրին 20 կանխիկ և մնացեալ գումարին հարիւրին 5 յարաբերական վճարմամբ։
2. Կանխիկ գնողներու համար հարիւրին 5 զեղչ.
3. Կանխիկ ծախուած ապրանքներէն միմիայն ադամանդեայ գոհարեղէնները երբ գործածուած բայց անվնաս մնացած ըլլան՝ հարիւրին 10 զեղչով, իսկ ապառիկ ծախուած և անվնաս մնացած միմիայն ադամանդեայ գոհարեղէններէ ալ հարիւրին 15 զեղչով ետ կ'առնուին։

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ

Ց. Դ. Շաբաթական վճարանց համար հաւաքիչներ ընդունիսես պատրաստ են։
Մեծ Շուկայ, Ոսկերչաց Փողոց թիւ 13, Կ. Պոլիս 1-50

ՀԱՋԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՀԱԳԵՑԻ ԵՒ ԷՄՐԻՄԻ ԽԱՑԵՂԱՆԸ

Սրբոյայն Ներսէսեան խայծղանի ջուրերուն ամէնէն նախամեծարը, այս խայծղանը, որ Ցունասանի Արուեստից Ցուցանանդէսէն արժանիքի արծաթ չքանչանի արժանացած է։ Անուշնամ է և բնաւ սատմքոր չխանգարեր։ Օսմանեան երեւելի բժիշկներու գնահատման արժանացած է, և մասնաւորապէս յանձնարարուած է հանգուցեալ Տօքթ. Ե՝բասանեանն էֆէնդիի։ Այս խայծղանը եթէ սարքի դգալով մը խմուելիք ջուրին խառնուելով խմուի, ամէն կարգի ստամոքսի հիւանդութեանց դէմ կը պաշտպանէ մարդը։

Արագապէս կը բուժէ հաղը, հարբուխ, կուրծքի իլուսաքները, պռոնչիքը, դժուարաշնչութիւնը, թոքախտի սկզբնաւորութիւնը։ Մրմրի հիւանդութիւնները և ծնունդական գործարաններու անհանգստութիւնը։

Կը ծախուի Մայրաքաղաքիս ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներուն մէջ։ Կ. Պոլսոյ համար գինն է 5 դահեկան։

ՊԷԼ ՍՕՂՈՒԻԳԼԸՂԸՆԸՆ

ԹԷՏԱՎԻՒ ԳԱՔԻՍԻ

Տօղիսը Եվանգիլիի Եվրոպատ թարգմանիչ սան սէնեանթենան թարգման Էնիմանվաքիգրէթիր էլան իմ մէջ օլմաղլա մանսարէկ տախիլեն միտելի վէ պէսարէքլերի իպնան խէնէք աղբը իլանլար վէրմէ քարդին պիր հաֆիզա զարիֆնան պէլ սօղուգլըղընը գարիէն թէքաւի իտէր. թէէտաիւա իտենլէրանն իւբրէթը թէտաւի խասթարդ քանմիլէն միւնաէֆի օլաուգտան սօնրա պարտը։

Ղնյէրի եէնի վէ Եվրոպատ թարգիզ օրնան սան ասսալ իլե ֆրէնկի խասթարդընը մուվաֆֆագրյեթը թամ իլե թէտաւի էտեր. հեր կիւն սաաթ աէորթէն օնա գատար կալթատա, Սանթաֆերտատա Գարագոյ Սթէլիրին գարդուսընտա լամպանի տիւքքանընը իւգերինան 97 նումերընը ըլնամ թէտաւիլիանէսինան պուլդանը։ 40—30

ԹԱՐԹԱՊՐՈՒՆԵԱՆ ԹԷՐԶԻ ՅԱՍՈՐ

Մահմատ Բաշատա Մանասթիր խանը Նումերատ 32 Ֆէտրիէ մուրաքքամ օտատա սրմարամա էլպիսէ իլե մէկդուլ օրուպ, վագթին կիտիրնէ մուվաֆֆգ սուրէթ. Թէ պիրինի էլպիսէ եարտըղը կիսի, պաղլանա տիւիսն էլպիսէլերի վէ սաիր քոստումլերի սէօղ վէրտիկի կիւն վէ սատատա սէպաթ իլե հաղրը իսէրդ։ Թիւնարան եաղընրարը իլե վէ սաիր ատատյարընա հաֆիզալըգ իլե տախի էլպիսէ եարար. պու խուսուս թէյրիֆ իսէնէք զէվաթրն մութլագ սուրէթաէ հօղնուտիրէթինի մուհիպ օլանարընան իլանը մէկթիւրէ իպրթաար օլունմաղ։ 50—17

ՏՈՔԹ. ԲԱՐԱՂԱՄԵԱՆ

Տոքթ. Մ. Բարաղամեան, որ վերջերը Բուրիզ գացած էր վերադարձաւ։ Այս անգամ, արդէն իր մշակած ճիւղերուն աւելացուցած է իրարու հետ սերտ առնչութիւն ունեցող մանկաբարձութեան, ազայոց հիւանդութեան և կնախտաբանութեան ճիւղերը, եւ այս վերջինին մասը կազմող կանանց երեսի մազերը բուժելու դրութիւնը, անգամ մը ևս, չի բուսնելու պայմանաւ։

Հասցէ. — Բուսկիտար, Սէլամսրդ Սէֆիր Սզլու փողոց թիւ 8։ 1—20

ԹԷՐՄՕՖԷՆ ՎԱԹԿԱՆԵՐ

THERMOGENE

Գաղէն ծագում առնող բոլոր խիթերու, յօդացաւերու, ցաւերու մեկ ազդու դարմանն է։ Մկանանց և ջիղերու բնական այժը, կորովը ու գործունէութիւնը կը վերահաստատէ, արեան չրջանը կը դիւրացնէ և միլոաը (urates), որ յօդացաւի միակ պատճառն է կ'անհետացնէ։ Թէրմօֆէն Եւրոպայի կարեւորագոյն հիւանդանոցներուն մէջ փորձուած և յոյժ օգտակար ճանչցուած է։ Գործածութիւն, բաւականաչափ կոր մը վաթկայ կարելու և վրան քացախ, ազբ ջուր կամ գոլտնը օրըստ կեկով թեթեւ թրջելէ յետոյ ցաւոտ կողմը փակցնելու է։ Ոչ բիծ և ոչ վէրք կը թողու ուրիշ դեղերու պէս։ Բոլոր դեղարաններու, դեղավաճառներու և Դոս Օքերաթիվի մտ կը կտրուին։ Մեծաքանակ, Գոլիս Անանեանի խան թիւ 26, Մ. Է. Տէրարէ։ 1—10

HUILE DE HOG

ՀՕԿԻ ՄՍՐԻՒ ՉԱՆ ԹԱՐՄ ԻՒՂ

Հարբածանօթ են այն առողջապահիկ արդիւնքները զորս վատառողջ, անարիւն կամ կուրծքի հիւանդութիւն ունեցող անները կ'ստանան թարմ մորթի ներքեւը հանուած իւղը գործածելով։ Այսու հանդերձ, կարեւոր արդիւնքներ ձեռք ձգելու համար, անհրաժեշտ է որ այս իւղն ըլլայ անարատ և ընտիր։ Աւելորդ է ըսել որ պէտք է զգուշանալ կեղծ կամ տարին իւղերէ, որոնք փոխանակ գոհացուցիչ արդիւնքներ տալու, առողջութիւնը խանգարելու միայն կը ծառայեն։ Հօկի իւղը ամէն երաշխաւորութիւն կ'ընծայէ անարատութեան և ազգութեան, որոնք անհրաժեշտ են հիւանդներուն։ Իր անժխտելի գերազանցութիւնը աւելի քան 50 տարիէ ի վեր ճանչցուած է ամբողջ աշխարհի բժիշկներուն կողմէ և վարձատրուած է բոլոր արուեստահանդէսներէն։ Հօկի իւղը եռանկիւնաձեւ չիշերով միայն կը ծախուի։ Արտաքին պատարանին վրայ պատանդեցէք գործարանատէրերու միութեան երաշխաւորութեան դրոշմը։ Մեծաքանակ յանձնարարութիւններու համար գիմել Մ. Է. Մանեանի, Ի Կ. Գոլիս։ 50—24

ՊԵՕՅԻՒԻՐ ԷԼԻԹԻՍ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Գ. ԼՈՒՄԷՆԵԱՆ Վէ ՇԻՒՐԷԲԵԱՍԸ

Խաքանպոլ, Սուլթան Համամընցա Թոփալեան խանը թիւ 2º գաթընցա

Էլպիսէ մաղազասը միանընա հէման է՝ էսկի վէ էն զիյատ քէսպի էմիլեթի իմիզ օլան պէ 1871 սէնէսինէ թէէսիս օլունան Գ. ԼՈՒՄԷՆԵԱՆ պէսիլէ էլպիսէ սէրօղիթօնը, էսկի նամ ու իւնվանքը վէ մէքեանընը սալա թէկպիրլ իմիէտիքէնէ մասատա, սահիպ վէ միւեսսիսի պու տէֆա պիր գաթ սանա իրնգիպաքը վէ թէքէմմիւլէ պէզլի ղայրէթ իտէրէք, Թոփալեան խանընը, ուժամ իքինճի գաթընը քէնտուսինէ հասր վէ մաղազասընը թէվէսիս էլլէմիլ պիր։

1. Օրատա մէվճուտ էլպիսէլերին սան մատա գուտաղ վէ պիլիմլերինի,
2. Գուճալարընը մէթանէթ վէ դէրանթէթինի,
3. Թիլթարարն դայէթ մութէթիլ, վէ էլվէրիշլի օլմասընը։

Բէյիւան կէօրէն միւհիթէրէմ միւշթէրիլերին մէղբիր մաղազալարընմըզդան այրըլմայանճաղլարընա գավիլին էմրինիզ։

Մէղբիր մաղազատա էօյլիւ իւղէ բինէ տէ էլպիսէ եարըլմադան սարը։

ՖԻՑԱԹ ՄԱԳԴՈՒՆ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԷԼԷՐԻ ՏԷ ԱԶԸԳ ՏԸՐ 7.50

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ՍԱԶԸԼԱՆԷՍԻ

Մուլթան Համամ Գոթիրբնը օղլու խանընտա 92 վէ 93 նումէրօղլու օտալարա նագլ օլունմուշ արը։

Մամմիլէն 14 սէնէկան պէրի՝ չէնրիմէզ իճրայի վէքեաէթի իթմէքտէ վէ զայրէթ ու իսթիգամէթիյլէ հր քէսին հիւսնիւ թէկէճճիսն վէ էմնիյեթին գազանմէզ էրգասը նամուս վէ Մէքթէպի Հուգուգը Շանանէկէն մէգուն պիրինճի սընէֆ տավա վէքիլէրիսանն մա՝արուֆ պիր զաթ արը։ Քէնտիլերի հէր նէվ չէրի, հուզուգ, ճէզա վէ թիճարէթ տավշարընը տէրէճատ իտէր։ Տավշարը հագգրնա մէճճանէն մարիւմաթ ալտագ իսթէնէլերէթ պէյանը էլյանն գալընմագ։ Գազը տավատան բէյնի իւնէրէթ ալտատրդը կիպի բէք չոգտարընը տա սուլէնէն թէպիլէտ գուսուր էլիմէզ։ Իսարէլանէրի ճուա՝ա կիսնէրի տախի ալէգ տարը։ Մատակտարը սահաթ 3—6նա վէ ագշամլարը տախի 10—11է գատար եազլիբաէրինտէ պուլունար։ 6-50

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺ

Գոլիս, Գանճի Գարաւ, Գրն Գիր Ջէքիթ դքմաց

Կատարեալ գտնումամ ամէն տեսակ փտած ատամներու, և նամանաւանդ կը գետեղէ արհեստական ատամներ բնական գեղեցկութեամբ։

Ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Ռեսարիէ, իր քնակարանը։ Եւ ամէն օր 5—11 դիմել Գոլիս Գանէ Գարաւ, Գրն-Գիր Ջէքիթէն գիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ 50—24

Ե. ԵԱՂՅԵՐՕՂԼՈՒ Վէ Ի. ԳԱԼԱՅՅԵՐՕՂԼՈՒ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԷԶԻՐ ԵԱՂԸ

Տեղական արտադրութիւն ըլլալով, անարատ և անխառնուրդ պէզիր եաղի կը ծախուի, Գոլիս, Ալանա Համամ 69 թիւ եաղեր օղլու և Բալայիզը օղլու խանութները. ինչպէս նոսկ Պէյիկաշ, Թրամուէյի ճամբուն վրայ 78 թիւ եաղեր օղլու և ընկ. խանութը։ Իւղերը կը պատրաստուին Սիլիստրա Ալպայի կողմը մասնաւոր գործարանի մը մէջ։ Ոսկի մը պարգեւ պիտի տրուի անոր որ տարրալուծելով այն իւղը՝ օտար նիւթեր գտնէ հոն, նոյն իսկ քիչ քանակութեամբ։ Նոյն տեղերը ծախուած իւղը ուրիշ տեղ ծախուածներէն թէ՛ ընտիր է և թէ աման է։ Թէ՛ մեծաքանակ և թէ փոքրաքանակ վաճառուներ կը կատարէ։ Ուղղութիւն ընելու է Թիթեղեայ տուփերուն վրայ վերի անուններուն ձեռագիր ստորագրութեան։ 50—8

ՌՈՒԲԵՆ ՍԵՐՈԲԵԱՆ

ՆԿԱՐԻՉ

Սանասյ Պեզեզբեքի դրան դիմաց 7 թիւը
Մեծ Շուկայի մէջ

Կը նկարէ ամէն տեսակ գիւղանկարներ, պատկերներ և ուրիշ առարկաներ, ջրաներկ և քարաքաշէմ։ Լուսանկարները կը մեծցնէ ուղուած չափով թէ քարաքաշէմ և թէ իւղաներկ։ Իրենց սիրելիներուն ընտանեկան յիշատակը յաւերժացնել ուզողներու համար եղական առիթ մըն է այս նոր նկարչատունը, ուր արհեստին ամէն կատարելութիւններովը կը պատրաստուին յանձնարարութիւնները։ Գիներուն համար։ 11—20